

Majandus- ja infotehnoloogiainistri määruse „Teadus- ja arendustegevuse toetuse andmise ja kasutamise tingimused ja kord“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

Määrus kehtestatakse riigieelarve seaduse § 53¹ lõike 1 alusel.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (edaspidi *ministeerium*) teadus- ja arendustegevuse toetuste fookuses on kolm strateegilist uurimissuunda: tark majandus, digitaalne majandus ja vastutustundlik majandus. Praegu oleme olukorras, kus mitu seatud eesmärki ei realiseeru soovitud ajal ning seisame silmitsi mitme kitsaskohaga, mis on kujunenud või kujunemas eelnimetatud valdkondades peamiseks arengupiduriks. Täpsemalt seisnevad nende kolme valdkonna probleemid järgmises:

• Tark majandus

Lahendamist vajavad probleemid:

- tööjõu tootlikkus ei kasva soovitud tempos, Eesti teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ning ettevõtluse arengukavas 2021–2035 (edaspidi *TAIE*) seatud tootlikkuse kasvu eesmärk 110% jääb saavutamata;
- ettevõtete kulutused teadus- ja arendustegevusele suurenevad liiga aeglaselt, senise tempoga jätkates ei saavuta 2035. aastaks seatud *TAIE* eesmärki 2% sisemajanduse koguproduktist (edaspidi *SKP*);
- geopoliitilised olud on muutunud, sama kiirelt ei ole muutunud tarne- ja väärtusahelad. Eesti positsioon rahvusvahelistel turgudel vajab ümbermõtestamist.

• Digitaalne majandus

Lahendamist vajavad probleemid:

- erasektori digitaliseeritus on vähene;
- avalike digiteenustega rahulolu ettevõtjate seas on pigem keskmine;
- küberturvalisusega seotud ohud ja riskid suurenevad;
- Eesti sõltub välistest tehnoloogiapakujatest ja lahendustest, millest tuleneb vähene võimekus riske ette näha ja juhtida.

• Vastutustundlik majandus

Lahendamist vajavad probleemid:

- ühtse arusaama puudumine eri valdkondade jätkusuutlikkusest pikas perspektiivis, sealhulgas sellest, mida tähendab rohepööre ning vastutustundlik ettevõtlus eri valdkondades;
- töötajate teadmised ja oskused ei jõua tööandjate vajadustega kaasas käia (osa tööjõu vähese tootlikkuse probleematikast);
- jätkuv sooline ebavõrdsus tööturul ning meeste ja naiste majanduslikus iseseisvuses.

Nimetatud probleemidele on keskendutud mitmes varasemas uuringus, kuid seda on tehtud üksikute teemade kaupa.

Kolme strateegilise uurimissuuna sõnastamise kaudu on soov pöörata nimetatud probleemidele terviklikult tähelepanu ning hoida neid järjepidevalt ja ettevaatavalt fookuses. Need strateegilised suunad lähtuvad ministeeriumi kolmest kesksest vastutusvaldkonnast: majandus ja ettevõtlus, digiareng ning töö ja võrdsed võimalused (edaspidi *majandus-, digi- ja töövaldkond*), mille tegevus- ja tulevikusuunad poliitikakujunduse kontekstis tulenevad neid valdkondi suunavatest strateegiatest ja arengukavadest, vastavalt:

- TAIE,
- Eesti digiühiskonna arengukavast 2030 ja
- Heaolu arengukavast 2023–2030.

Eelnimetatud arengudokumentides on valdkondade arengu suunamiseks püstitatud hulk eesmärke, mis tuleb arengukava perioodi lõpuks saavutada.

Määruse alusel antava toetuse eesmärk on:

- 1) suurendada ministeeriumi valdkondlikku võimekust ja teadmust majandus-, digi- ja töövaldkonnas ning seeläbi toetada neis valdkondades teadmispõhist poliitikakujundust;
- 2) leida teaduspõhiseid lahendusi, mis oleksid aluseks strateegiliste valikute tegemisel poliitikakujundusprotsessis;
- 3) suurendada riigi rolli teadus- ja arendustegevuse (edaspidi *TA-tegevus*) strateegilisel juhtimisel, prioriteetide määramisel ning uurimistöö suunamisel ühiskonna probleemide lahendamisele;
- 4) arendada riigile olulisi teadussuundi ning toetada teadlaste ja valdkonna ekspertide pealekasvu majandus-, digi-, ja töövaldkonnas;
- 5) suurendada ministeeriumi ning teadus- ja arendusasutuste (edaspidi *TA-asutus*) vahelise koostöö tulemuslikkust riiklike eesmärkidega TA-tegevuse kavandamisel ja elluviimisel.

Määruse alusel antava toetuse kasutamise tulemusena:

- 1) kujunevad välja uurimiserühmad, kes järjepidevalt tegelevad majandus-, digi- ja töövaldkonna teemadega, toetades tarka poliitikakujundamist;
- 2) regulaarse teadusnõustamise arendamisega tiheneb koostöö avaliku ja akadeemilise sektori vahel, paraneb üksteisemõistmine ning tugevneb jagatud arusaam ühiskonna ees seisvatest probleemidest ja nende lahendamise võimalustest;
- 3) paraneb arusaam ministeeriumi majandus-, digi- ja töövaldkonnas seatud arengukavalist eesmärkide saavutamisest ja arenguliste kitsaskohtade ületamisest;
- 4) tugevneb strateegiline ja teadmispõhine poliitikakujundus.

Määrusega kehtestatakse toetuse taotlemise, taotluse menetlemise, toetuse kasutamise ja tagasinõudmise tingimused ja kord.

Määruse eelnõu ja seletuskirja on koostanud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi strateegiaosakonna välisvahendite õiguse nõunik Cyrsten Rohumaa (e-post: cyrsten.rohumaa@mkm.ee, telefon 631 3609), teadusjuhtimise valdkonna juht Külliki Tafel-Viia (e-post: kylliki.tafel-viia@mkm.ee, telefon 625 6478) ja analüütik Karel Lember (e-post: karel.lember@mkm.ee, telefon 625 6402). Eelnõu juriidilise ekspertiisi tegi Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi õigusosakonna õigusnõunik Gerly Lootus (e-post: gerly.lootus@mkm.ee, telefon 639 7652). Eelnõu ja seletuskirja on keeleteimetanud Justiitsministeeriumi õigusloome korralduse talituse toimetaja Merike Koppel (e-post: merike.koppel@just.ee).

2. Eelnõu sisu

Eelnõu koosneb kaheksast peatükist ning 26 paragrahvist. Määrus sisaldab järgmisi peatükke:

1. Üldsätted;
2. Toetatavad tegevused, kulude abikõlblikkus ja toetuse määr;
3. Nõuded taotlejale, partnerile ja taotlusele;
4. Toetuse taotlemine;
5. Taotluste menetlemine;
6. Toetuse tagasinõudmine;
7. Toetuse saaja ning ETAGi õigused ja kohustused;
8. Toetuse maksmise tingimused ja tulemuste esitamine.

1. peatükk

Eelnõu §-s 1 sätestatakse määruse reguleerimisala.

Määruse rakendamise eest vastutab sihtasutus Eesti Teadusagentuur (edaspidi *ETAG*), kellega ministerium sõlmib halduslepingu. Määrusega reguleerimata küsimustele rakendatakse haldusmenetluse seadust ja toetuse andmisel vähese tähtsusega abina Euroopa Liidu vastavaid õigusakte.

Teavitamine toimub nii Eesti Teadusinfosüsteemi (ETISE) kaudu kui ka e-kirja teel. ETISE kaudu saadetakse taotlejatele hindamiskomisjoni eelotsused ja otsused. Edasine infovahetus projekti teostaja ja ETAGi vahel toimub e-posti teel.

Eelnõu §-s 2 sätestatakse eelnõus kasutatavad olulisemad terminid.

Teadus- ja arendustegevusega seotud terminite (teadus- ja arendustegevus, alusuuring, rakendusuuring, eksperimentaalarendus) defineerimisel on lähtutud teadus- ja arendustegevuse korralduse seaduse §-s 2 ja OECD Frascati käsiraamatus¹ esitatud teadus- ja arendustegevuse ning teadus- ja arendustegevuse liikide kohta (alusuuringud, rakendusuuringud ja eksperimentaalarendus) määratlustest.

Põhitäitja saab määruse kohaselt olla kas juba doktorikraadiga või sellele vastava kvalifikatsiooniga teadus- ja arendustöötaja, kellel on taotlemise hetkel kehtiv tööleping positiivselt evalveeritud TA-asutusega või doktorant (sh ka eksternina õppija), kes õpib taotlemise hetkel positiivselt evalveeritud TA-asutuses doktoriõppekava alusel.

Täitjaks (§-s 2 määratletud ei ole) võib olla projekti heaks töötav isik, näiteks tehniline töötaja, andmekoguja, laborant või muu isik, kes panustab projekti tulemuste saavutamisse.

Vastutavaks täitjaks saab määruse kohaselt olla kas doktorikraadiga või sellele vastava kvalifikatsiooniga teadus- ja arendustöötaja või teadurina (noorem- või külalisteadurina) töötav doktorant, kellel on taotlemise hetkel kehtiv tööleping positiivselt evalveeritud TA-asutusega. Vastutav täitja vastutab projekti eduka elluviimise eest, mistõttu on talle kehtestatud kõrgemad nõudmised võrreldes põhitäitjaga. Kraadi vastavust hindab ETAG, lähtudes õigusaktidest ja rahvusvahelistest kokkulepetest.

Eelnõu §-s 3 sätestatakse toetuse rakendamise ja vaide esitamise kord.

¹ https://read.oecd-ilibrary.org/science-and-technology/frascati-manual-2015_9789264239012-en#page1

Vaideid menetleb ETAG.

Eelnõu § 4 sisaldab riigiabi sätteid.

ETAG hindab, kas toetust antakse riigiabina või vähese tähtsusega abina.

Eelnõu §-s 5 sätestatakse toetuse andmist korraldava komisjoni ülesanded.

Komisjoni kuuluvad ka ministeeriumivälised isikud, kes jagavad oma varasemate kogemuste põhjal ministeeriumiga oma teadmisi ja nõustavad toetuse andmist ning kasutamist.

2. peatükk

Eelnõu §-s 6 sätestatakse toetatavad tegevused.

Lõikes 1 nähakse ette toetatavad tegevused. Toetust antakse tegevustele, mis aitavad saavutada eelnõu §-s 1 sätestatud eesmärgi.

Määrusega toetatakse järgmisi tegevusi:

- 1) majandus-, digi- ja töövaldkonna alusuuringute tegemine;
- 2) majandus-, digi- ja töövaldkonna rakendusuringute tegemine;
- 3) majandus-, digi- ja töövaldkonna eksperimentaalarenduste tegemine.

Alus- ja rakendusuringute ja eksperimentaalarenduste tegemine peab lahendama seletuskirja punktis 1 („Sissejuhatus“) nimetatud valdkondlikke probleeme ning ühte või mitut valdkondlikku uurimisküsimust, mis on järgmised:

Tark majandus

1. Kuidas teadus-arendustegevus muuta tootlikkuse kasvuks?
2. Kuidas jõuaksid ettevõtete TA kulud 2035. aastaks 2%-ni SKPst?
3. Kuidas meelitada Eestisse tehnoloogiamahukaid ja suure lisandväärtusega välisinvesteeringuid?
4. Kuidas toetada Eesti ettevõtete ekspordivõimekust, lähtudes sihtturgude ja geopoliitiliste jõujoonte muutustest?
Millised on uued turvalised tarneahelad ja tehnoloogiapõhised väärtusahelad? Kuidas leida sellega seoses uusi ärimudelid?
5. Kas ja kuidas suudab riik mõjutada välisinvesteeringute tulemist Eestisse?

Digitaalne majandus

1. Mida tähendab edukas digiriik? Milles seisneb digitaalse transformatsiooni elluviimine?
Milliseid avaliku ja erasektori institutsionaalseid, protsessilisi, organisatsioonilisi muutusi see eeldab?
2. Kuidas saaks digiriigi edenemist kõige mõistlikumalt ja tõhusamalt hinnata ning mille edenemist on kõige tähtsam hinnata? Mida tähendab digitaalne üksisarvik?
3. Millised uued kujunemisjärgus tehnoloogiad on Eesti jaoks kõige olulisemad? Milliste kasutuselevõttu peaks Eesti toetama ning milliste arengus aktiivselt kaasa rääkima?
Millised on uute kujunemisjärgus tehnoloogiate võimalused ja nendega seotud riskid Eesti vaatevinklist? Kuidas (ja kas) on võimalik uute tehnoloogiate abil olemasolevaid ja tulevase riske maandada?
4. Kuidas suurendada ettevõtete digitaliseeritust? Kas praegused meetmed ei ole piisavad või ettevõtjatele piisavalt kättesaadavad? Mida tuleks muuta ja kuidas seda teha?

5. Mida tähendab personaalriik eri sihtgruppide (erasektor, avalik sektor, kodanik) jaoks? Milles seisneb personaalse riigi elluviimine? Milliseid avaliku ja erasektori institutsionaalseid, protsessilisi, organisatsioonilisi muutusi see eeldab?
6. Milliseid institutsionaalseid, organisatoorseid jm muutusi eeldab sündmusteenuste põhise juhtimise juurutamine?

Vastutustundlik majandus

1. Milles rohepööre eri valdkondades seisneb ja kuidas see mõjutab eri valdkondade ettevõtjate konkurentsivõimet pikas perspektiivis ning kuidas seda positiivselt võimendada (kes on n-ö võitjad ja kaotajad)?
2. Kuidas sotsiaalse vastutustundlikkuse (sh ka ESG aruandluse) kasv mõjutab eri valdkondade ettevõtjate konkurentsivõimet ning kuidas riik saab konkurentsivõime kasvu toetada?
3. Milline on naiste ettevõtlusaktiivsus? Mis takistab või piirab naisi ettevõtlusega tegelemast ning mis on nende takistuste põhjused? Millised on peamised naisettevõtluse ärimudelid ning kas need on muutumas ja kui jah, siis mis põhjusel?

Taotleja esitab oma nägemuse uurimisprobleemi lahendamises oma taotluses. Taotlejal on vabadus täpsustada uurimisküsimusi, uurimismeetodeid ja allikaid (k.a teaduskirjandus, mille toel antakse ülevaade võimalikest lahendustest), tuginedes oma nägemusele sellest, kuidas on kõige mõistlikum uurimisülesannet täita. Rahastaja näeb ette, et nimetatud valikuid saab täpsustada ka uurimise käigus, lähtudes valdkonna kohta lisanduvatest teadmistest.

Eelnõu §-s 7 sätestatakse abikõlblikud kulud.

Määratletakse abikõlbliku kulu mõiste ning esitatakse abikõlblikud ja abikõlbmatud kulud. Abikõlblikud kulud jagunevad otsesteks kuludeks ja üldkuluks. Üldkulu on mõeldud tagamaks projekti läbiviimist, seetõttu on üldkuludele sätestatud piirmääraks 25 protsenti otsestest kuludest.

Eelnõu §-s 8 sätestatakse toetuse summa ja osakaal.

Projekti elluviimine kestab kuni 24 kuud.

Taotleja võib esitada piiramatut arvu projekte korraga.

Toetuse summa ühe projekti kohta on kuni 200 000 eurot, kusjuures ühe aasta kohta saab toetust anda kuni 100 000 eurot. Toetust antakse 100 protsendi ulatuses taotletava projekti eelarvest, kui riigiabi reeglitest ei tulene teisiti.

3. peatükk

Eelnõu §-s 9 sätestatakse nõuded taotlejale ja partnerile.

Taotlejaks saab olla positiivselt evalveeritud TA-asutus, kelleks loetakse kõnealuse tegevuse kontekstis teadus- ja arendustegevuse korralduse seaduse § 3 lõikes 1 määratletud asutusi.

Taotleja võib kaasata projekti elluviimisesse projekti eesmärgi ja vajaduste põhjal partneri või partnerid, kelleks võib olla positiivselt evalveeritud TA-asutus või eraõiguslik juriidiline isik, kelle töötaja osaleb projektis põhitäitjana, ning kelle tegevusi rahastatakse toetusest. Kui

partneriks ei ole positiivselt evalveeritud TA-asutus, siis võivad tema kulud moodustada kuni 30% taotluse rahuldamise otsuses nimetatud toetuse summast.

Projekti võib kaasata ühe või mitu partnerit, kellega taotleja sõlmib lepingu. Õiguslikud vaidlused lahendavad taotleja ja partner omavahel. Projekti elluviimise ning toetuse kasutamise eest vastutab ETAGi ees ainult toetuse saaja.

Eelnõu §-s 10 sätestatakse taotlusele esitatavad nõuded.

Riskide maandamise plaanis tuleb ette näha olukordi, mis võivad takistada projekti elluviimist ning abinõusid nende olukordade ärahoidmiseks või leevendamiseks. Täpsemalt on ootused, mida riskide maandamise plaanis avada tuleb, selgitatud ETAGi veebilehel avaldatud hindamisjuhendis.

4. peatükk

Eelnõu §-s 11 sätestatakse toetuse taotlemine voorupõhiselt.

Ministeeriumil on plaanis eelarvevahendite olemasolul korraldada igal aastal uus taotlusvoor. Iga uue taotlusvooruga koostatakse uus rahastatavate projektide pingerida.

Eelnõu §-s 12 sätestatakse projekti elluviimise periood.

Projektide puhul eristatakse kuni üheaastaseid ja enam kui üheaastaseid projekte, näiteks võib projekt kesta kaheksa kuud, poolteist aastat jne.

Enam kui üheaastase projekti puhul esitab taotleja taotluses koos vahetulemustega teise aasta kohta eraldi tegevuskava ja eelarve, mis on aluseks toetuse edasisele maksmisele.

Kui projekti elluviimise periood kestab näiteks poolteist aastat, esitab toetuse saaja ETAGi määratud tähtjaks eraldi täpsustatud tegevuskava ja eelarve ülejäänud poole aasta kohta pärast esimese aasta täitumist.

Enam kui aasta kestvate projektide puhul eraldatakse toetus korraga üheks aastaks.

5. peatükk

Eelnõu §-s 13 sätestatakse taotluste menetlemise kord.

ETAGil on aega taotluse menetlemiseks maksimaalselt 70 päeva alates taotluste esitamise tähtpäevast.

Taotleja võib taotleda taotluse esitamise tähtaja ennistamist HMSi § 34 lõike 2 alusel ja ETAG otsustab taotluse tähtaja ennistamise üle vastavalt HMSi § 34 lõikele 4. Taotluse läbivaatamata jätmisest teavitamisele kohaldatakse HMS-is sätestatut.

ETAG hindab vormilise kontrolli käigus taotluse, taotleja, partnerite ja täitjate vastavust nõuetele. Juhul kui nõuded on täidetud, saadetakse taotlus hindamisele. Kui taotluses esinevad puudused, määrab ETAG taotlejale puuduste kõrvaldamiseks kuni kümne tööpäeva pikkuse tähtaja. Kui nimetatud tähtaja jooksul puudusi ei kõrvaldata, teeb ETAGil taotluse rahuldamata jätmise otsuse taotlust sisuliselt hindamata. Taotlus jäetakse rahuldamata seda sisuliselt

hindamata ka juhul, kui taotleja, partner ja taotlus ei vasta määruses sätestatud nõuetele ning kui toetust taotletakse riigiabina või vähese tähtsusega abina, kuid seda ei ole võimalik anda.

Eelnõu §-s 14 sätestatakse taotluste hindamise kord.

Kui taotleja, partner ja taotlus vastavad määruses sätestatud nõuetele, suunab ETAG taotluse hindamisele.

Komisjonil on õigus küsida välistelt ekspertidelt lisaretsensioone.

Taotlusi hinnatakse nelja kriteeriumi alusel:

- kavandatava uuringu teaduslik põhjendus ja metoodika;
- uurimisrühma koosseis ja ülesannete jaotus, tase ja suutlikkus uuringut ellu viia;
- projekti eelarve ja ajakava ning riskide maandamise kava;
- projekti prioriteetsus ja panus valdkonna arengusse.

Hindamiskriteeriumid ja nende osakaalud on järgmised:

Kriteerium	Osakaal
1. Kavandatava uuringu teaduslik põhjendus ja metoodika, sh:	30%, mis jaguneb:
1.1. Teaduslik põhjendus	50%
1.2. Metoodika	50%
2. Uurimisrühma koosseis ja ülesannete jaotus, tase ja suutlikkus uuringut ellu viia	15%
3. Projekti eelarve ja ajakava ning riskide maandamise kava	15%, mis jaguneb:
3.1. Projekti eelarve ja ajakava	50%
3.2. Riskide maandamise kava	50%
4. Projekti prioriteetsus ja panus valdkonna arengusse	40%

Taotlusi hinnatakse valikukriteeriumite kaupa viie punkti skaalal. Kriteeriumite piires võib hindeid anda sammuga 0,5 punkti. Numbrilise skaala väärtushinnangud on järgmised:

- 1) „mitterahuldav“ (1),
- 2) „rahuldav“ (2),
- 3) „hea“ (3),
- 4) „väga hea“ (4),
- 5) „suurepärase“ (5).

Projektile rahastuse saamiseks peab taotlus ületama lävendi ja saama kolme hindamiskriteeriumi puhul vähemalt 3,5 punkti: 1) kavandatava uuringu teaduslik põhjendus ja metoodika; 2) uurimisrühma koosseis ja ülesannete jaotus, tase ja suutlikkus uuringut ellu viia ning 4) projekti prioriteetsus ja panus valdkonna arengusse ning vähemalt 2 punkti hindamiskriteeriumi 3) projekti eelarve ja ajakava ning riskide maandamise kava eest.

Eelnõu §-s 15 sätestatakse taotluse rahuldamise ja rahuldamata jätmise tingimused ja kord.

Taotleja ja taotluse saaja ärakuulamise kohustuse täitmisel kohaldatakse HMS §-s 40 sätestatut.

6. peatükk

Eelnõu §-s 16 sätestatakse toetuse tagasinõudmise ja tagasimaksmise kord.

Kui toetuse tagasinõudmiseks esitatud haldusakti ei ole vaidlustatud, kuid toetuse saaja toetust tagasi ei maksa, pöördub ETAG kohtusse alusetu rikastumise sätete alusel.

Eelnõu §-s 17 sätestatakse toetuse tagasimaksmise ajatamise tingimused ja kord.

7. peatükk

Eelnõu §-s 18 sätestatakse toetuse saaja kohustused.

Taotlejal tuleb pidada raamatupidamisarvestust projekti kulude kohta nii, et need on selgelt eristatavad muudest toetuse saaja kuludest, luues projektile eraldi konto, objekti, finantsallika vms.

Määruses ei sätestata partneri kohustusi, kuna nendes lepivad partner ja toetuse saaja kokku nende vahel sõlmitavas lepingus.

Toetuse saaja viib projekti kestel ministeeriumiga läbi regulaarset teadusnõustamist vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui kord kvartalis ning seda sõltumata projekti pikkusest. Teadusnõustamise käigus antakse ülevaade uurimistöö hetkeseisust, uuemast temaatilisest teaduskirjandusest ja tulemuste võimalikest rakendustest poliitikakujundamises. Teadusnõustamise eesmärk on kujundada järjepidevat koostööformaati avaliku ja akadeemilise sektori vahel, tagamaks teadustöö tulemuste parema rakendamise poliitikakujunduse protsessis.

Eelnõu §-s 19 sätestatakse toetuse saaja õigused.

Eelnõu §-s 20 sätestatakse ETAGi kohustused.

Eelnõu §-s 21 sätestatakse ETAGi õigused.

8. peatükk

Eelnõu §-s 22 sätestatakse toetuse maksmise tingimused ja kord.

Kui projekti elluviimise periood kestab kuni üks aasta, makstakse toetust kahes etapis. Kui projekti elluviimise periood kestab kauem kui üks aasta, makstakse toetust neljas etapis.

Eelnõu §-s 23 sätestatakse toetuse maksmise lõpetamise kord.

Projekti edenemist monitooritakse ning paragrahvis sätestatud alustel on õigus toetuse maksmine lõpetada. Samuti lõpetatakse toetuse maksmine eelarvevahendite puudumisel, mis puudutab praktikas üle aasta kestvaid projekte.

Eelnõu §-s 24 sätestatakse projekti vahetulemuste esitamine.

Kuni üheaastase projekti puhul esitab toetuse saaja ETAGi nõudmisel vahetulemused. Vahetulemuste esitamist nõutakse peamiselt, kui tegu on keerukama projektiga, millel on mitu

vahetulemust ja/või kus vahetulemustest sõltuvad projekti järgmised tegevused ja/või kui komisjonil tekib kahtlus, et projekti tegevusi ei tehta plaani kohaselt ja/või eeldatavaid tulemusi ei saavutata.

Enam kui aasta kestva projekti puhul esitab toetuse saaja vahetulemused projekti esimese aasta kohta ETAGi määratud tähtjaks ja vormis ETISE kaudu ning see dokument peab sisaldama vähemalt:

- 1) ülevaadet projekti esimese aasta jooksul tehtud tegevustest ja nende tulemustest ning projekti eesmärkide täitmisest;
- 2) selgitusi planeeritud ja tegelike tegevuste ning tulemuste erinevuste kohta;
- 3) järgmise aasta tegevuskava ja eelarve.

Projekti tulemuste riigisisese ja rahvusvahelise tutvustamise ja levitamise eesmärgil toimuvad (vajaduse korral ja lähtudes projekti tulemuste levitamise plaanist) projekti kestel avalikud seminarid, kus tutvustakse vahetulemusi.

Eelnõu §-s 25 sätestatakse projekti lõpptulemuste esitamine.

Eelnõu §-s 26 sätestatakse projekti tulemuste avalikustamise ja kättesaadavaks tegemise kord.

Seminari võib korraldada nii ministeerium kui ETAG eraldi kui ka ministeerium koostöös ETAGiga.

Projekti tulemusel tekkinud intellektuaalse omandi kasutamine lepatakse kokku kaasusepõhiselt.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Komisjoni määrusega (EL) 2023/2831, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L, 2023/2831, 15.12.2023) ja Euroopa Komisjoni määrusega (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78).

4. Määruse mõjud

Toetuse andmise eesmärk on suurendada valdkondlikku võimekust ja teadmust ministeeriumi kolmes peamises vastutusvaldkonnas: majandus-, digi- ja töövaldkond ning seeläbi toetada neis valdkondades teadmispõhist poliitikakujundust.

Arengulistest kitsaskohtadest ülesaamiseks tuleb leida eelnimetatud probleemidele teaduspõhised lahendused, mis oleksid aluseks strateegiliste valikute tegemisel poliitikakujundusprotsessis. Selleks toetatakse kõnesolevas teadus- ja arendusvoorus:

- uurimistöö elluviimist nimetatud kolmes strateegilises uurimissuunas sõnastatud uurimisküsimustest lähtudes;
- uurimistööga seotud (toetatavate uurimisprojektide raames) regulaarset teadusnõustamist, vahendamaks uurimistöö vahetulemusi ja tagamaks uuema teadmuse paremat ja vahetumat jõudmist poliitikakujundusse.

Toetuse andmine aitab edendada ja tõsta valdkondliku teadustöö taset ning tõhustada riigi, TA-asutuste ning partnerasutuste vahelist koostööd. Toetuse tulemusena:

- areneb kõrgetasemeline valdkondlik teadustegevus, mis mõtestab Eesti arengut majandus-, töö- ja digivaldkonnas;
- kujunevad välja uurimisrühmad, kes järjepidevalt tegelevad ministeeriumi vastutusvaldkondade teemadega, toetades tarka poliitikakujundamist;
- regulaarse teadusnõustamise arendamisega tiheneb koostöö avaliku ja akadeemilise sektori vahel, paraneb üksteisemõistmine ning kinnistub ühine arusaam ühiskonna ees seisvatest probleemidest ja nende lahendamise võimalustest;
- paraneb arusaam, kuidas ministeeriumi vastutusvaldkondades seatud arengukavalisi eesmärke on (või ka ei ole) võimalik saavutada ja arengulisi kitsaskohti ületada. Tugevneb strateegiline ja teadmistepõhine poliitikakujundus.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulutused ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Toetuse andmist rahastatakse riigieelarvest. Aastatel 2024–2027 on toetuse prognoositud eelarve kokku neli miljonit eurot. 2024. aastal on teadus- ja arendustegevuse toetuse eelarve üks miljon eurot, kusjuures ühe uurimisprojekti rahaline maht võib olla kuni 100 000 eurot ühe aasta kohta ning uurimisprojekt saab kõige kauem kesta kaks aastat. Ministeerium sõlmib ETAGiga halduslepingu. Halduslepingu alusel on 2024. aastast alates ETAGi kulu rakendusülesande täitmise eest 2% toetuse tegevuste aastasest eelarvest. 2024. aastal rakendusülesande täitmisega seoses lisakulusid eelarvest ei kaasne.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu esitatakse eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu kooskõlastamiseks Haridus- ja Teadusministeeriumile ning Rahandusministeeriumile ning arvamuse avaldamiseks Eesti Teadusagentuurile.